№ 53. Neue Jüdische Zeitung. II. Jahrgang.

די רעדאקציאָן אונד אדמִינִיסטראציאָן בעפִינדעט זיך: Schiffmannsgasse 6, Budapest, וואָהין אויך די פראָנומעראציאָנס-נעלדער צוזענדען זינד

אינזעראטע ווערדען בילליגסט בערעכנעט.

נייע יידישע ציימונג

די „נייע יידישע ציימונג" ערשיינט יעדען מאָנטאג אונד דאָננערסטאג.

פראָנומעראציאָנס - פרייזע:

נאנציאָהריג 7 פל. — קר.

האלביאָהריג 3 „ 50 „

פירטעליאָהריג 1 „ 75 „

ב"ה בודאפעסט, יח חשון — Budapest, Donnerstag, 10. November 1881. — שנת תרמ"ב לפ"ק.

פראָנומעראציאָנס-איינלאדונג.

מיט 1. נאָוועמבער האט איין נייעס קוואַרטאל בעגאָננען. וויר ערזוכען יענע אונזערער געעהרטען הערדען אבאָננענטען, דערען פרענומעראציאָנס-צייט מיט 1. נאָוועמבער צו ענדע איזט (וויא דיעס אויף דער געדרוקטען אדרעס-שלייפע דייטליך צו ערזעהען), איהרע פרענומעראציאָן פריינדליכסט זאָפאָרט צו ערנייערן, דאמיט אין דער פינקטליכען צוזענדונג דעס בלאטטעס קיינע אונטערברעכונג איינטרעטע.

☞ נייאיינטרעטענדע אבאָננענטען ערהאלטען דיא ביז היימע ערשיענענען פאָרטזעטצונגען דעס פאָלליעטאָנס: „פאָלגען איינער פערפעהלטען ערציעהונג" גראטיס נאכגעליעפערט.

די אדמיניסטראציאָן דער „נייען יידישען ציימונג" בודאפעסט, שיפפמאננסגאססע 6.

דאס ענדע פאָם שפיעל

* מיט בלוטענדעם הערצען וואָרען וויר, אינפאָלגע אינזערער בעריפספפליכט, נאָר אָפט בעמיססיגט איבער דיא פערפאָלגונגען אונזערער גליובענסברידער צו בעריכטען. נאמענטליך דיא יודענהעטצען אין דייטשלאנד בעטריבטען אונס גאנץ בעזאָנדערס, וויל דיעזעלבען אין איינעם לאנדע געשאהען, וועלכעס אינפאָלגע דער הערפאָררארגענדען בילדונג דער בעוואָהנער דעססעלבען, דען איבריגען לאָנדערן איירָאָפאַ'ס אין פיעלען בעציעהונגען אלס ביישפיעל דיענט אונד מאן דאהער בעפירכטען קאָננטע, דאס דיא יודענהעטצען פאָן דייטשלאנד אויס, זיך איבער גאנץ איירָאָפּא ח"ו פערברייטען ווערדען.

עס געריכט אונז דאהער צור בעזאָנדערען גענוגטהואונג דיעסמאל בעריכטען צו קאָננען, דאס דיא יודענהעטצע אין דייטשלאנד איין שמאָהליכעס ענדע גענאָממען האט. עס האט זיך נין געלעגענטליך דער זאָגבען צו ענדע געפיהרטען רייכסטאגסוואהלען אין דייטשלאנד הערויסגעשטעללט, דאס ערסטענס דיא יודען דאזעלבסט איין בעדייטענדער פאקטאר זינד, מיט דעם מאן רעכנען מוס אונד צווייטענס, דאסס דאס דייטשע פאָלק אים גראָססען אונד גאנצען מיט דעם געזינדעל דיא זיך אים דען האָפפרעדיגער שטאָקקער אונד זיינע העלפערסהעלפער געשאארט האבען, ניכטס געמיין האבען וויללל — פאָן דען בעריכטיגטען יודענהעטצערן איזט נאָמליך ניכט איין איינציגער אין דען רייכסטאג געוואָהלט וואָרדען, וואָהרענד אנדערזייטס דיא געגנער דער אנטיזעמיטען, דיא אנהאָנגער דער זאָגענאננטען פאָרטשריטטספארטהייא פערשטאָרקט אוים דעם וואָהלקאמפפע הערפאָרגעגאנגען זינד.

אָבוואָהל וויר, אוים דער יידישען געשיכטע דיא ערפאָהרונג האבען, דאס אנגעפאנגען פאָם גנאָדיגען העררן המן, ביז הערא"ב, צו דען נייעסטען קליינען המן'ס אללע, אללע, דיא געגען דיא יודען אויפגעטרעטען, שטעטס איינע מפלה ערפאָהרען האבען, זאָ האבען וויר איין זאָלך' שאָנדליכעס פיאסקאָ דער אנטיזעמיטען דאָך ניכט צו ערוואָרטען געהאָפפט, הויפטזאָכליך דעסהאלב ניכט, וויל וויר געוואוסט, דאס הינטער דעם געזינדעל איין מאָכטיגער מאנן שטעהט, איין פירסט ביזמארק, דער מיט דעם אויפגעבאָטע זיינער גאנצען, גראָססען מאכט אונד זיינעם ריעזיגען איינפלוססע דאס פינסטערע טרייבען דער אנטיזעמיטען אונטערשטיטצט. טראָטצאללדעם איזט עס ניכט געלונגען, — דאס זיבערע ווערק! אונד דער געשייטע פירסט ביזמארק, בעגיננט מיט דעם ריקצוגע. ער זאגט זיך נינמעהר לאָז פאָן דעם געזינדעל דעם האָפפרעדיגערס אונד ערקלאָרט, „דאס ער דיא בעוועגונג געגען דיא יודען ענטשיעדען מיסביללינע".

דער געשטרענגע, פראָממע אונד האָכגעלעהרטע הערר האָפפרעדיגער קאנן זיך נינמעהר זיין בינדעל שנירען אונד זיך אויף דיא וואנדער מאכען, צומאל ער, וויא בעשטיממט פערלויטעט, אויך פאָם האָפע נינמעהר דאפאָנגעיאגט ווערדען וויר'ד. ער זאָלל זיינע העלפערסהעלפער העננריצי אונד דערגלייכען מיטנעהמען אויף דיא וואנדער, דענן אין „דייטשלאנד" ווירד פיר זיא ניכטס מעהר אויסגעטהיילט. אונטערוועגס עמפפעהלען וויר דיעזען הערדן אלס צייטפערטרייב דיא מגלת אסתר איפריג צו לעזען, דענן עס שיינט, דאס דיעזע הערדן דיעזע געשיכטע ניכט קעננען אָדער שאָן פערגעססען האבען. אונד זיא זאָללען וואנדערען דיעזע זיבערע פאטראָנען אונד זאָללען אויך דען געשטרענגען הערדן אישטאָצי בעזוכען, וועלכער וואָהל נאָך ניכט איינמאל דער לעהרייונגע דיעזער „מייסטער" זיין קאנן. זיא זאָללען איהם ערנסטליך ראטהען, דאס ער זיך בייא צייטען נאָך איין אנדערעס האנדווערק וואָהלע, אלס זיין יעטציגעס איזט, דאמיט ער פערשאָנט בלייבע פאָן יענער מפלה וועלכער זייט דעם אלטען הערדן המן, נאָך קיינער, דער יודען עטוואס אנטהון וואָללטע, ענטגאנגען איזט.

וויכטיגע — פראגען
וויכטיגע — אנטוואָרטען.

* אין דער יינגסטען זיטצונג דעם בודגעדס-אויסשוססעס דער אונגארישען דעלעגאטיאָן ערפוהרען אללע געביעטע דער אייסוואָרטיגען פאָליטיק איינע אונגעוועהנליך קלארע בעשפרעכונג. ניכט נור דיא פראגען, זאָנדערן אויך—דיא אנטוואָרטען וואָרען זעהר בעדייטונגספאָלל אונד דיא געגענוואָרטיגע לאגע אויפקלאָרענד עס וואורדען דיא בעציעהונגען צו רוססלאנד, צו איטאליען צו דייטשלאנד, צור טירקייא, דיא אנגעלעגענהייטען דער אויסלאָנדישען „פערברעכערפערפאָלגונג", וועלכע פאָן רוססלאנד געפלאנט וואורדע, אויפגעקלאָרט אונד אויף אללען דיעזען געביעטען ערפאָלגטען קלארע אנטוואָרטען. פיר דיא רעגיערונג נאהמען דאס וואָרט, דער פראנטוואָרטליכע לייטער דעם מיניסטעריאומס דעם אויסוואָרטיגען, הערר פאָן סלאווי, דער לייטענדע סעקטיאָנס שעף, הערר פ. קאללאי, אונד דער געוועזענע מיניסטער דעם אויסוואָרטיגען, גראף יוליוס אנדראשי.

דער דעלעגירטע לודוויג קארמאן לעגט פאָלגענדע פראגען פאָר:

1. וועלכעס איזט דאס פערהאָלטניסס אונזערער מאָנארכיע צו דען אויסוואָרטיגען מאָכטען אונד נאמענטליך צו רוססלאנד? איבער וועססען אנרעגונג קאם דיא צוזאממענקונפט צווישען דען דייטשען קאיזער אונד דען רוסס. צאאר אין דאנציג צו שטאנדע? וואס וואר דער צוועק דיעזער צוזאממענקונפט? זינד דיא פעראיינבארונגען דיא דארט געמאכט וואורדען מיט דעם אינטערעססע אונזערער מאָנארכיע אונד מיט דעם דייטשלאנד'ס אים איינקלאנגע?

2. איבער וועססען אנרעגונג איזט דיא רייזע דעם קאָניגס פאָן איטאליען נאך וויען ערפאָלגט? וואס וואר דער צוועק אונד דאס רעזולטאט דער וויענער בעגעגנונג? זינד פעראיינבארונגען צו שטאנדע געקאָממען? איזט דאס בערלינער מיניסטעריאום מיט דער וויענער מאָנארכענצוזאממענקונפט איינפערשטאנדען?

3. וויא בעשטעהט עס מיט דען פערהאנדלונגען איבער דיא דאָנויפראגע? וואס איזט דיא אורזאכע דאס זיך דיא פערהאנדלונגען זאָ אין דיא לאָנגע ציעהען? ווירד דיעזע פראגע מיט גינסטיגעם רעזולטאט אונד דעננאָך אין קורצער צייט ענטשיעדען ווערדען?

4. וויא בעשטעהט עס מיט דען פערהאנדלונגען איבער דען אנשלוסס דער סערביש-טירקישען-אייזענבאהן? איזט דער אנשלוסס אן דיא אייזענבאהן ביז סאלאָניכי געזיכערט? אונד ווירד דער סילטאן בעציגליך דעם אויסבויעס דער ביידען אנשלוססליניען דיא נאָטהיגען פאָרבערייטונגען אין קורצער צייט אנאָרדנען?

אויף דיעזע פראגען אנטוואָרטעטע אין ערשטער רייהע דער לייטער דעם מיניסטעריאומס דעם אייסערן הערדן פ. קאללאי פאָלגענדעס:

וואס דיא בעציעהונגען צו דען אויסוואָרטיגען מאָכטען בעטריפפט, זאָ זינד דיעזעלבען צו אללען מאָכטען דיא בעסטען, אונד עס איזט גאר קיין גרונד פאָרהאנדען, וועסהאלב דיעזע ניכט זאָפאָרט דיא גלייכען בלייבען ווערדען. וואס דיא פראגע איבער דיא קאיזערצוזאממענקונפט אין דאנציג בעטריפפט, זאָ וואר פאָן אונזערער רעגיערונג ניעמאנד דאָרט אנוועזענד, ער זייא דאהער ניכט אים שטאנדע אויף זאָלכע גענייע פראגען, אויספיהרליך צו אנטוואָרטען. — אבער ער קאנן דיא פאָן אונזערעם האָנזול אוים בערלין אלס אויך אוים פעטערסבורג איינגעלאנגטע בעריכטע פערלעזען לאססען, אוים דענען צו ערזעהען איזט, דאס בייא דיעזער בעגעגנונג קיינע פאָליטישע פראגען בעשפראָכען וואורדען, זאָנדערן דאס דיעזע בעגעגנונג אים אללגעמיינען איין פריעדליכעס געפראָגע האטטע אונד זאָ צור פעסטיגונג דעם איירָאָפּאָישען פריעדענס בייטראגען ווירד. —

וואס דען בעזוך דעם קאָניגס פאָן איטאליען בעטריפפט, זאָ איזט דיא אנרעגונג אויסשליעסליך פאָן איטאליען אויסגעגאנגען אונד קאָננען וויר דאהער דען גרונד וועססהאלב דער קאָניג פאָן איטאליען עס פיר גוט געפינדען האט אונס צו בעזוכען ניכט אנגעבען. אבער זאָפיעל קאָננען וויר אוים דען אייסערן וויא אויך אוים דען איננערן פערהאָלטניססען איטאליענס שליעססען, דאס איטאליען אין זיינער אייגענען אינטערעססע זיך אונזערער מאָנארכיע נאָהערן וויל; דענן וואס אונז בעטריפפט וויר האבען פאָן איטאליען ניכטס צו פערלאנגען אונד אויך ניכטס צו פירכטען. —

וואס דיא דאָנויפראגע בעטריפפט זאָ זינד דיא דאָנויפירסטענטהיממער, סערביען אונד רומעניען דאראן אינטערעססירט, אונד דעסהאלב געהט דיא רעגעלונג דיעזער פראגע לאנגזאם פאָן שטאטטען, איבריגענס ווירד דער נייע מיניסטער דעם אייסערן אין דיעזער זאכע ענטשיידען.

קלאַטץ אוים אורלאלטערר צייט. מאן זאגט מיר, דאס אויך דער תלמוד פאַן דיעזעם פעלז שפריכט (וואהרשיינליך דער זאָגענאננטע „אבן שתיה" עס הייסט, דאס אברהם אונד מלכי צדק היער געאָפפערט האבען; פערנער, דאס יצחק היער צום אָפּפער (עקדה) דארגעבראכט ווערדען זאָללטע; ענדליך אבער דאס יעקב דיעזען פעלז געזאלבט האבע. אויך דיא בונדעסלאדע (ארון הברית) זאָלל היער געשטאנדען האבען, וועלכע דער פראָפעט יערעמיאס (ירמיה הנביא) היער פערבאָרגען, דאמיט זיא ניכט אין דיא געוואלט דעם פיינדעס געראטהע. דיא יודען בעהויפטען אויך הייטצוטאגע נאָך, דאס דיא בונדעס־לאדע זיך אן דיעזער שטעללע בעפינדע, וועלכע אבער נור דער וואהרע מעססיאס (גואל הצדק) וויעדער אויפפינדען ווירד. — דען פעלז זעלבסט בעטראכטען דיא יודען זאָוואָהל, אלס דיא מאָהאמעדאנער אלס דען מיטטעלפונקט דער וועלט. — דיעזע מאָשעע שטעהט אויף דעמזעלבען פלאטצע, אויף וועלכעם דאס פאָן קאָניג סאלאָמאָ (שלמה המלך) ערבויטע היילינגטהום (בית המקדש) איינסט געשטאנדען. דיא מאָהאמעדאנער בעהויפטען, דאס דיעזע מאָשעע דורך איין וואונדער אין דער לופט שוועבע אונד גאר ניכט אויף דעם ערד־באָדען שטעהע. זיא פיהרען דאהער דען וואנדערער אין אונטעראירדישע רייטע, וואָ נאָך רעסטע דעם יידישען טעמפעלס אומהערליעגען. דיא מאָהאמעדאנער צייגען דא דיא אנגעבליכען בעט־פלעטצע פאָן אברהם, דוד, שלמה, אונד אליהו הנביא א. ז. וו. אויך איינע „פערטיעפונג" צייגען זיא, וועלכען „איינדרוק" מאָהאמעד מיט זיינעם קאָפּפע געמאכט האט. האָכסט אינטערעססאנט איזט אויך דער פלאטץ, אויף דעם דער פאלאסט דעם קאָניגס סאלאָמאָ איינסט געשטאנדען, וויר זאהען אויך אן דער וועסטמויער (כותל מערבי) דעם אלטען יידישען טעמפעלס איינע שאאר יודען, דיא איממערפאָרט וועגען דעם אונטערגאנגעס דעם היילינגטהומס טרויערן. אויך דיא אלטען קאָניגסגרעבער דער יודען צייגטע מאן אונס, וויא ניכט מינדער דאס גראב אבשלומס, דער זיך געגען זיינען פאטער דוד עמפאָרט האטטע אונד אין דער פאָן איהם געשטיפטעטען רעוואָלוציאָן אומגעקאָממען וואר." — מיט איינעם וואָרטע: דער קראָנפרינץ צייגט איין זאָלך לעבהאפטעס אינטערעססע פיר אללע איינצעלהייטען דער היילינגען שטאדט, וויא וויר דיעס זעלבסט ביי „פאַב־געלעהרטען" נור זעלטען פינדען!

האנדעלס־בעריכט דער וואָכע.

ווייצען. דיא פרייזע בליעבען אונפעראָנדערט, אונד נאָטירען וויר וויא אין דער פאָרוואָכע. פריהיאהרסווייצען 12 גולד׳ 80 קר׳ ביז 12 ג׳. 25 — **ראָגגען** 8 גולד׳ 60 קר׳ ביז 8.70 גולד׳. — **גערסטע.** פוטטער־גערסטע 7 גולד׳ 30—70 קר׳, ברעננערגערסטע 7 גולד׳ 80 קר׳ ביז 8 גולד׳ 40 קר׳, פרימא מאלצגערסטע קאם ניכט פאָם — **האַער.** ציעמליך גוטער אבזאטץ נעגען פאָרוואָכע. פרייזע פאָן 7 גולד׳ 50—70 קר׳ דיא פיינע, מיטטעלוואארע 7 גולד׳ 75 קר׳. — **קוקורוץ.** שטייגענד מיט 15 קר׳. ברעננער־וואארע 6 גולד׳ 50 קר׳ ביז 6 גולד׳ 55 קר׳, פרימא פאָן 6 גולד׳ 90 קר׳ ביז 6 גולד׳ 95 קר׳.

רעפס. קאָהל פער אויגוסט־סעפטעמבער 13 גולד׳ 25 קר׳ ביז 13 גולד׳ 50 קר׳.

ריבאָל פעסט מיט 34 גולד׳ 50 קר׳ ביז 35 גולד׳.

מעהלפרייזע פער 100 קילא אב בודאפעסט.

א.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
ג.	22.80	22.—	21.40	20.60	19.30	18.40	17.40	16.40	15.60

א	8½	פיינע קלייע	גראבע קלייע	8°/.
ג.	15.20	4.50	4 50	11.40

שפירטוס. אויך אין דיעזער וואָכע וואר דיא שטימונג פלוי, וויטערער ריקגאנג דער פרייזע. וויר נאָטירען: שפירטוס אן ראפפינעריען 32 גולד׳ 75 קר׳, אן גראָססיסטען 33 גולד׳ 75 קר׳, אן קאָנזומענטען 34 גולד׳ 25 קר׳, פרעסהעפען־וואארע 36 גולד׳ 50 קר׳.

צוועטשקען. באָסנישע מיט 29 גולד׳ 50 קר׳ ביז 30 גולד׳ סערבישע מיט 27 גולד׳ 70 קר׳.

לעקוואר. סלאוואָנישע וואארע 20 גולד׳ 25 קר׳, באנאטער מיט 19 גולד׳ 50 קר׳ געהאנדעלט.

פעטראָלעאום. שטארקעס געשאָפט מיט 16 גולד׳ 50—75 קר׳ פראָמפטע וואארע פער 100 קילאָגראמם נעטטאָ קאססא.

אונשליטט (חלב). קערן־אונשליטט איזט פאָן 47 גולד׳ ביז 48 גולד׳ געשטיעגען.

ראָהע הייטע. אונגארישע קוההייטע 112 ביז 115 גולד׳, טראָקענע אָקסענהייטע 110—114 גולד׳ פער 100 קילאָ. אונגארישע פיטטלינגע 120—125 גולד׳, באנאטער קנייפען 130—140 גולד׳. דייטשע קוההייטע 115—118 גולד׳. ראָסהייטע 10—10 גולד׳ 50 קר׳ פער פאאר.

קנאָפפערן. אונגארישע פרימא־וואארע 17 גולד׳.

שאפוואָללע. צו דעם בעגאָננענען מארקטע וואורדען פערקויפט 1000 מ.־צטר. בעססערע איינשור פיר טוך אונד מיטטעלוואָללען.

פאבריקסמאָסיג געוואשענע וואָללע 1 גולד׳ 80 קר׳ ביז 3 גולד׳ 55 קר׳ פער קילאָ.

וויינשטיין. בעססערע וואארע 64—66 גולד׳, גערינגערע 55—56 גולד׳.

קארטאָפפעל 3 גולד׳ 20 ביז 3 גולד׳ 50 קר׳ פער מעטערצענטנער.

פעללע. צו דעם בעגאָננענען מארקטע וואורדען צירקא 25000 שטיק שאפ־פעללע דיווערזער גאטטונגען פערקויפט; מאן בעצאהלטע דייטשוואָללינע מיט 2 גולד׳ 80 קר׳ ביז 3 גולד׳ 40 קר׳ פער פאאר. סערבישע מיט 135—145 גולד׳, באטשער אונד באנאטער מיט 140—155 גולד׳ פער 100 שטיק. טירקישע אונד מאצעדאָנישע מיט 44—46 גולד׳ פער 56 קילאָגראמם. (אללעס מיט 2 פראָצענט ראבאטט.) לאממפעללע וואורדען צירקא 5000 שטיק מאצעדאָנישע נאהע צו 95 גולד׳ אונד צירקא 1000 שטיק דייטשוואָללינע צו 70 גולד׳ פער 102 שטיק פערקויפט. קיטצ־פעללע סערבישע 150 גולד׳ פר׳ 102 שטיק.

דיא אָריגינאל

זינגער־נאָהמאשינען

זינד אנערקאננט דיא בעסטען דער וועלט אונד וואורדען אויף מעהר אלס 150 אויסשטעללינגען פרייזגעקראָנט. דיעזעלבען ווערדען געגען

ראטענצאהלונג פאָן 5 פל. פער מאָנאט פערקויפט.

ג. ניידלינגער, בודאפעסט, וואיטצנערגאססע 26.

לאָטטאָ־ציעהונגען פאָם 6. נאָוועמבער:

בודאפעסט:	7	5	37	17	11
לינץ:	65	24	43	20	33

פעראנטוואָרטליכער רעדאקטער:

יקותיאל הלוי לעדערער.

פרוכטפרייזע דער קאָרנהאללע פאָם 6. נאָוועמבער.

קוואליטעט	ק"ג פער העקטאליטער	פער 100 קילאָגראמם
[illegible]	—	—.—.—
	74	—.—.—
	75	11.80—11.90
	76	11.95—12.05
	77	12.10—12.20
	78	12.25—12.35
	79	12.35—12.40
	80	12.40—12.45
[illegible]	—	—.—.—
	75	12.10—12.20
	76	12.25—12.35
	77	12.40—12.50
	78	12.55—12.60
	79	12.60—12.65
	80	12 70—12.75
[illegible]	—	—.—.—
	75	12.35—12.45
	76	12.50—12.60
	77	12.65—12.75
	78	12 80—12.85
	79	12.85—12.90
	80	12.95—13.—
[illegible]	75	12.25—12.35
	76	12.40—12.50
	77	12.55—12.65
	78	12.70—12.75
	79	12.75—12.80
	80	12 85—12.90
	—	—.—.—

פריכטע	ק"ג פער העקטאליטער	פער 100 קילאָגראמם
קאָרן אלט	72	9.—8.70
גערסטע מאלץ	64	10.40—9.40
גערסטע פוטטער	62	7.70—7.50
האפער	40	7.85—7.65
קוקורוץ באנאטער	75	6.80—6.85
אנדערער	73	6.75—6.80
הירזע ראהע	—	6.25—5 75

[illegible]			פל. 100 קילאָגר.
ווייצען	פער פריאהר		12.85
"	" הערבסט		—.—
"	"		—.—
קוקורוץ	" מאי־יוני		7.23
גערסטע	"		8.30
האפער	" הערבסט		7.92
"	" פריהיאהר		—.—
רעפס	"		13.40

הילזענפריכטע	פאָן	ביז
פיזאָלען	10.50	11.25
צווערגבאָהנען	12.—	13.—
לינזען	15.—	20.—
ערבזען	11.—	13.—
הירזעבריין זאממט זאק	10.75	—.—
מאָהן, גרויער 37 פל., בלויער	40.—	30.—
האנפזאמען	8.—	—.—

צוועטשקען פר. אָקט.־נאָוו. באָסנישע 27 גולד׳. שפירטוס, פרעסהעפענוו.—.36 גול׳.

בודאפעסטער באָרזענקורזע פאָם 6. נאָוועמבער.

לאָזע.	פל.	קר
1854ער 4פערצענטיגע שטאאטסלאָזע	122	—
1860ער " נאנצע לאָזע	131	—
1860ער " " האלבע "	133	—
1864ער שטאאטסלאָזע צו 100 גולדען	173	—
1864ער " " צו 50 "	171	—
קרעדיטלאָזע	179	—
דאָנוי־דאמפפשיפפאהרטס־לאָזע	112	35
אונגארישע פראָמיען־לאָזע צו 100 גולדען	121	50
דעטטאָ האלבע צו 50 גולדען	121	—
טהייססהאל לאָזע	111	40
וויענער קאָממונאללאָזע	134	—
טריעסטער לאָזע צו 100 גולדען	127	—
קאָמאָ רענטענשיינע	29	—
טירקענלאָזע	23	—
אינסברוקער לאָזע	24	—
קלארי לאָזע צו 40 גולדען	40	—
קעגלעוויטש לאָזע " 10 "	16	50
קראקויער לאָזע " 20 "	21	50
אָפנער לאָזע " 40 "	40	50
פאלפפי לאָזע " 40 "	38	—
רודאָלפסלאָזע " 10 "	19	—
סאלם לאָזע " 40 "	51	—
זאלצבורגער לאָזע " 20 "	22	50
סט. גענאָיס לאָזע " 20 "	48	50
סטאניסלויער לאָזע " 20 "	25	—
וואלדשטיין לאָזע " 20 "	30	50
ווינדישגראַטץ לאָזע " 20 "	42	—
לאיבאכער לאָזע " 20 "	23	50

ווערטה־פאפיערע.	פל.	קר
אונגארישע גאָלדרענטע	118	70
אונגארישע פאפיער־רענטע	88	60
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	98	50
טעמעשוואר־באנאטער	98	—
זיעבענבירגישע	97	50
גאליצישע	102	—
בוקאָווינער	100	50
אונגארישע איזענבאהנ־אנלעהען	133	50
ווייצענהענט־אבלאָזונגס־אָבליגאציאָנען	95	50
פפאנדבריעפע דער אונגארישען באָדענקרעדיט־אנשטאלט צו 5½ פערצענט	103	—
דעטטאָ דער אונג. היפאָטה.־באנק צו 5½%	103	25
דעטטאָ אללגעמ. באָדענקרעדיט צו 5½%	100	—
דעטטאָ צו 5 פערצענט	101	50
דער אונגאריש־גאליצישען	194	50
דער נאָרדאָסטבאהן	166	50
אָסטערר.יכישע קרעדיט־אקציען	364	—
אונגארישע קרעדיט־אקציען	363	—

געלד־קורזע.

	פל.	קר
זילבער־אשיאָ	100	—
דוקאטען	5	60
אָסטערר.יכיש־אונגארישעס 8־גולדען־גאָלדשטיק (20 פראנקס)	9	37
נאפאָלעאָנדאָר	9	37
דייטשע רייכסבאנקנאָטען	57	70
20מארק־שטיקע	11	59
רוסישע פאפיררובעל	1	26

Herausgeber und verantw. Redakteur: **Carl Lederer.**　　Druck von Emerich Bartalits. Budapest, VIII., Eszterházygasse Nr. 12.

ווערדע זיך איבער דיא זאכע אינפֿאָרמירען. ראָהרינגער אנטוואָרטעטע דאראויף אים געמיטהליכען וויענעריש: „אבער מאיעסטאָט, דעם העררן פֿינאנצמיניסטער געבענס עס ניט, דא קריעג אי מיי לעבטאג ניכטס". ברעסטעל, דער גראָססע שפּארמייסטער, האטטע צו יענער צייט דאס פֿינאנצפּאָרטאָפֿעללע איננע. דער קאיזער לאכטע איבער דיעזע וואָרטע ראָהרינגער'ס אונד געוועהרטע איהם זאָפֿאָרט דיא ערבעטענע אלטערסצולאגע, דיא ער ביז צו זיינעם טאָדע גענאָס.

* (דיא יודענקראוואללע אין וואָלציסק אונד אומגעבונג). נאך דרייטאָגיגער שלוססֿפֿערהאנדלונג, צו וועלכער פֿאסט הונדערט צייגען, דארונטער מאיאָר פֿ. אָגליאָ, קאפּיטען מיכאלאָוו, שטאַציאָנספֿשעף קריקקי, אונד אנדערע בעאמטע פֿאָרגעלאדען וואַרען, וואורדע דער אנגעקלאגטע פֿיאָדאָראָוו צו צווייא יאהרען אונד זיינע מייסטקאָמפּראָמיטירטען גענאָססען צו 18, 14 אונד 12 מאָנאטען קערקערס פֿבראורטהיילט; דיא בייערליכען אנגעקלאגטען, וועלכע צו דען קראוואלל פֿערלייטעט וואורדען, ערהיעלטען איינע אין ביז צווייאהאָנאטליכע ארעסטשטראַפֿע.

* (אויס בערלין ווירד געמעלדעט) געסטערן וואורדע איינע פֿאָרטשריטטליכע-וועהלערפֿערזאממלונג אויפֿגעלאָזט, וויל איין זאָציאליסט דאס וואָרט ערגריפֿף. דעססעלבע אונטערבליעב נאך דיא בעאבזיכטיגטע אבזענדונג איינעס טעלעגראממעס אן ביזמארק דאס טעלעגראמם זאָללטע אויסשפּרעכען דאס דיא פֿאָרטשריטטספּארטייא זיך מיט ביזמארק אין פֿאָללער איבעראיינשטיממונג בעפֿינדע בעציגליך זיינער אייסערונגען איבער דיא פֿערוועריפֿליכקייט דער אנטיזעמיטען. דאראן קניפּפֿט דאס טעלדגראמם דיא פֿערזיכערונג אינפֿערבריכליכער טרייע פֿיר קאיזער אונד רייך. דיעזע צושטיממונגסאדרעססע ווירד נון אין דער נאָכסטען שטאַטטפֿינדענדען פֿאָרטשריטטליכען פֿערזאממלונג בעאנטראַגט ווערדען.

* (דער אבגעטרומפּפֿטע שטאָקקער). דיא געריכטע וועלכע איבער דיא אמטפֿערזעטצונג דעם בערלינער האָפֿפּרעדיגערס שטאָקקער אים אומליף געזעצט ווערדען, זינד ניכט זאָ גרונדלאָז אלס עס שיינען מאָכטע. שאָן פֿאָר וואָכען האט מאן דעם העטצער פֿאָן האָבשטעהענדער זייטע צו פֿערשטעהען געגעבען, דאס איהם איינע לופֿטפֿעראָנדערונג פֿיעללייכט גוט טהון ווירדע. עס וואר זאָגאר שאָן איינע שטעללע פֿיר איהם אויסגעזוכט א. צ. אין דאנציג. ער וואָללטע יעדאָך פֿאָן איינער אָרטספֿעראָנדערונג ניכטס וויססען אונד זאָ איזט ער אין בערלין געבליעבען. ער בעמערקטע יעדאָך דאס זיינע שטעללונג בייא האָפֿע ערשיטטערט איזט, אונד אינס בעזאָנדערע דאס דער דייטשע קראָנפּרינץ זעהר איינע שלעכטע מיינונג פֿאָן דעם האָפֿפּרעדיגער האבע. יעצט האט איך פֿירסט ביזמארק, דא ער געזעהען דאס דער אנטיזעמיטישע שווינדעל פֿיר זיינע פּלאָנע ניכט פּאסט — הערדן שטאָקקער דען ריקקען געקעהרט, אינדעם ער אין דער אונטעררעדונג מיט דעם פֿאבריקסבעזיטצער בעהרענד דעם האָפֿפּרעדיגערס שטאָקקער אין איינער וויזע ערוואָהנונג געטהאן, דיא ניכט וועניגער אלס שמייכעלהאַפֿט גענאננט ווערדען קאנן. דיעזע אינטערעדונג איזט יעדאָך ניכט וואָרטגעטרייא פֿעראָפֿפֿענטליכט וואָרדען. געראדע דער בעסטע טהייל פֿעהלט אין דען צייטונגען, דענן וויא פֿאָן פֿערלאָסליכער זייטע געמעלדעט ווירד האט פֿירסט ביזמארק דיא ניעדערשריפֿט זיינער אינטערעדונג מיט דעם פֿאבריקאנטען בעהרענד פֿאָר דער דרוקלעגונג געלעזען, אונד זיינע צושטיממונג צור פֿעראָפֿפֿענטליכונג געגעבען. זאָפֿיל קאנן מאן זאגען: וועגן הערר שטאָקקער נאך אים אמטע איזט, זא האט ער זיך היעפֿיר ניכט בייא ביזמארק אונד אויך ניכט ביים דייטשען קראָנפּרינצען צו בעדאנקען.

* (צום ווארפּאלאָטאער ריבמאָרד.) וויא אים וועספּרים געמעלדעט ווירד, וואורדע יינגסט פֿאָם אינטערזוכונגסריכטער קאָפּעש דיא ברויט דעם רייבער האָטטערס פֿערנאָממען, מיט דער זיך דער פֿערברעכער אין דער וואָכע נאך דעם מאָרדע העטטע פֿערהעליכען זאָללען. דאס ארמע מעדכען האטטע אים שאם איינען זעלבסטמאָרד פֿעראיבען וואָללען. אויך דער שטוהלווייסענבורגער שוסטער וואורדע פֿערנאָממען, בייא דעם האָטטער אם מאָרגען נאך דעם מאָרדע איין פּאאר שטיפֿעל געקויפֿט אונד בייא דעם ער זיינע שלעכטען שוהע צוריקגעלאססען האטטע. האָטטער לייגנעטע דעם שוסטער אינס געזיכט געשטעללט, לעטצטערען צו קעננען, דאָך גאב דער שוסטער צור בעקרעפֿטיגונג זיינער אויסזאגע אן אים איננערן איינעס שטיפֿעלס זייא איינע פֿעהלערהאַפֿטע שטעללע וואס אויך זאָפֿאָרט קאָנסטאטירט וואורדע. טראָטצדעם בעהארטע האָטטער דאראויף, דען שוסטער ניא געזעהען צו האבען. — דיא שלוססֿפֿערהאנדלונג ווירד נאָך אין דיעזעם יאהרע שטאטטפֿינדען. — איניגע טאגע פֿאָר דער מאָרדטהאט וואר האָטטער אין קאראד, וואָ ער פּאטראָנען פֿיר איינען רעוואָלווער קויפֿטע; אים גאסטהויזע ערקונדיגטע ער זיך נאך דען פֿערמעגענספֿערהעלטניססען מעהרערער קויפֿלייטע; איבערהויפּט בעקונדעטע ער שאָן דאמאלס איין זאָ פֿרעכעס אונד הערויספֿאָדערנדעס בענעהמען, דאס מאן איהן פֿערהאַפֿטען לאססען וואָללטע. נאך קאראד וואר ער פֿאָן צילל דעם וואָהנאָרטע זיינער געליעבטען, געקאָממען, וואָ ער בייא דעם קויפֿמאנן סימאָן בערגל איינען רעוואָלווער אונד בייא דעם שניידער געאָרג דראמאטא איינען אנצוג געקויפֿט האטטע. דאמיט זיינע פֿערשווענדעריש לעבענסווייזע ניכט אויפֿפֿאללע, גאב ער זיך אין פֿריינדעסקרייזען פֿיר איין מיטגליעד איינער באנקנאָטענפֿעלשער באנדע אויס.

* (צום לאנדויערישען קאססענדיעבשטאהל) דער פּאָליצייא קאָמיסער פּויפּערא דער בעהופֿס ערגרייפֿונג דער ביים לאנדויערשען קאססענדיעבשטאהל בעטהייליגט געוועזענען דיעבע איינע ראסטלאָזע טהעטיגקייט ענטוויקעלט, איזט — וויא וויר ערפֿאהרען — דען טהאָטערן אויף דיא שפּור געקאָממען. נאך לאנגוויריגען אונד מיהזעליגען זוכען איזט עס איהם הייטע מיטטאגס געלונגען, זעכס פּערזאָנען צו פֿערהאַפֿטען, דיא דרינגענד פֿערדעכטיג ערשיינען, אן דעם קאססענרויבע צום טהייל אלס מיטוויססער בעטהייליגט געוועזען צו זיין. דיא וואָהנונגען דער פֿערהאַפֿטעטען וואורדען פֿערזיעגעלט; נאכמיטטאגס ווערדען הויזדורכזוכונגען פֿאָרגענאָממען. בייא דען פֿערהאַפֿטעטען וואורדען ציעמליך האָהע געלדבעטרעגע פֿאָרגעפֿונדען.

* (איין הויפּטטרעפֿפֿער). וויא מאן מיטטהיילט, האט בייא דער לעצטען ציעהונג דער 1860-ער לאָזע דיא באירישע האנדעלסבאנק אין מינכען דען הויפּטטרעפֿפֿער פֿאָן 300,000 גולדען געוואָננען.

טראָטצט אונד . . . ער מאָכטע דען געדאנקען ניכט אויסדענקען, אונד אלס זיינע מוטטער איהם וויעדערום נעהער טראט, שריטט ער נאָכאיינמאל צוריק אונד שטאממעלטע:

„„מוטטער, וואס איזט מיר גראָף שטערנשוסס?

דיא פֿירסטין זאה איהן ערשטוינט אן, זיא שיען אין זיינעם הערצען צו לעזען.

„זייא רוהיג, „גראף שטערנשוסס איזט דיין פֿריינד, דיין ערציהער, דיין פֿאָרמונד, דער בעשיטצער דיינער יוגענד, זאָנסט ניכטס, גאר ניכטס. דוא אבער ביזט מיין אונד מיינעס ערסטען גאטטען רעכטמעסיגער עהעליכער זאָהן.

דיעזע וואָרטע קלאנגען וויא ספּעהרען-מוזיק אין דעם יונגען מאננעס אָהרען. ער איילטע מיט אויסגעברייטעטען ארמען אויף זיינע מוטטער צו.

לאנגע וועהרטע דיא אומארמונג. דיא פֿירסטין בעדעקטע איהרען זאָהן מיט קיססען, וויא וועגן זיא נאָכהאָלען וואָללטע, וואס זיא פֿאסט איין פֿירטעליאהרהונדערט לאנג פֿערזיימט האטטע. דאנן בעטראַכטעטע זיא איהן אויפֿמערקזאם, אונד קאָננטע זיך ניכט זאטט אן איהם זעהען. אויך היינריך וואר האָכבעגליקט. ער ריעף אונד פֿליסטערטע אונצעהליגע מאלע דען זיסען נאמען „מוטטער," דאס אלזאָ וואר זיינע מוטטער, דיא זיינע פֿאנטאזיע בעשעפֿטיגט האטטע, זייט זיינען פֿריהעסטען קינדעריאהרען. אונד אללע זיינע פֿערמוטהונגען האטטען זיך אלס פֿאלש ערוויעזען, אונד טויזענדמאל באט ער אין זיינעם גייסטע דעם גראָפֿען פֿריעדריך דען פֿערדאַכט אב, וועלכען ער געגען איהן געפֿאסט האטטע.

דאס טראָטץ אללעם דעם איין געהיימניסס איבער איהר וואלטעטע, קאָננטע ער זיך ניכט פֿערהעהלען. אללײן, ער זאָללטע יא יעצט דיא לעזונג ערפֿאהרען, אונד זאָ גאב ער זיך גאנץ אונד פֿאלל דעם גליקע הין, וועלכעס ער דורך דאס וויעדערפֿינדען זיינער מוטטער עמפּפֿאנד.

. . .

„מיין זאָהן" זאגטע דיא פֿירסטין, נאכדעם דיא ערסטען, שטירמישען אויפֿוואללונגען דער צערטליכקייט פֿאָראיבער וואַרען, „איך בין דיר אויפֿקלערונג אין בעצוג אויף דיא פֿערגאנגענהייט שולדיג. זעטצע דיך צו מיר אויף דאס זאָפֿא; איך וויל דיר אללעס ערצעהלען, איך וויל דיר ניכטס פֿאָרענטהאלטען. אך, איך האבע מיך שווער אן דיך פֿערזינדיגט. איך האבע דיר דיא מוטטערליעבע ענטצאָגען, דיא דיר פֿאָן גאָטט אונד רעכטסוועגען געהערטע!"

טהרענען ענטשטרעמטען דען איינגען דער פֿירסטין. פֿיל ערגריף איהרע האנד אונד בעדעקטע זיא מיט קיססען.

„„מוטטער"". זאגטע ער, „„לאס דיא פֿערגאנגענהייט; דיעזער אויגענבליק ענטשעדיגט מיך פֿיר אללעס וואס איך ענטבעהרט האבע.""

„דוא ביזט איין גוטער, עדלער מענש. אללע בריפֿע דעם גראָפֿען שטערנשוסס וואַרען שטעטס דיינעס לאָבעס פֿאלל. דאדורך ווירד אבער מיינע שולד ניכט קליינער, נור דער געדאנקע טרעסטעט מיך. דאס איך אין דער לאגע בין. פֿיעלעס וויעדער גוט צו מאכען. עס זינד גלענצענדע אויסזיכטען, וועלכע איך דיר היעטע ערעפֿנען דארף. איינע פֿירסטענקראָנע ווירד פֿיר דיך אין בערייטשאַפֿט געהאלטען. איך וויל דיר יעצט אין קורצען ציגען מיינע פֿערגאנגענהייט דארלעגען אונד דיר דיא גרינדע ערעפֿנען, דיא מיך געצוואונגען האבען, מיך פֿאָן דיר צו טרעננען. דאָך מוס איך דיך ביטטען, מיך ניכט צו אונטערברעכען. מיינע געזונדהייט איזט אנגעגריפֿפֿען, אונד עס ווירד מיר שווער גענוג, דיא שמערצליכען בילדער דער פֿערגאנגענהייט צו ענטראָללען. איך בין פּראג געבאָרען, וואָ מיין פֿאטער איין אנגעזעהענער, וואָהלהאבענדער. יידישער קויפֿמאן וואר.

וויא עלעקטריזירט שפּראנג פֿיל בייא דיעזען וואָרטען עמפּאָר.

„„דוא ביזט יידין, מוטטער?"" פֿראגטע ער מיט דעם אויסדרוקע דעם ערשטוינענס.

דיא פֿירסטין מיסדייטעטע דיעזע פֿראגע.

„איך וואר יידין אנטוואָרטעטע זיא; „דאָך דוא ברויכסט דיך דעססעלבען ניכט צו גרעמען; קיין מאקעל מיינער אבשטאממונג ווירד אן דיר האַפֿטען בלייבען; איינע פֿירסטענקראָנע ווירד דיין הויפּט דעקקען, אונד דוא ווירסט צו דען פֿאָרנעמסטען מעננערן צווייער גראָססען רייכע געצעהלט ווערדען. דאָך מוס איך דיך אבערמאלס ביטטען מיך פֿירדערהין ניכט צו אונטערברעכען. — מיין פֿאטער וואר איין זעהר פֿראָממער יודע, דער שטרענג דיא זאטצונגען זיינעס גלויבענס בעאָבאכטעטע. אויך מיך וואָללטע ער צו איינער גלייביגען יידין ערציהען, אונד עס וואָרע איהם פֿיעללייכט געלונגען, ווען איך ניכט פֿריהצייטיג דיא מוטטער פֿערלאָרען העטטע. איינע גאָווערנאנטע (לעהרערין) דערען ערציהונג מיך מיין פֿאטער אנפֿערטרויטע, בראכטע מיר אנדערע אנזיכטען בייא. דיא נאטור האטטע מיר איינע שאָנע זיננשטיממע פֿערליהען, אונד מיין זעהנליכסטער וואונש וואר, דאס טהעאטער צו בעטרעטען אום אלס זענגערין צו גלענצען. אלס מיין פֿאטער דאפֿאָן ערפֿוהר, ענטפֿערנטע ער דיא ערציהערין; אויך איך אָרדנעטע מיך זיינעם וויללען אונטער אונד הייראטהעטע מיינען עבען אויס דעם אָריענט צוריקגעקעהרטען פֿעטטער, היינריך ווערנער, דיינען פֿאטער. איך ליבטע מיינען גאטטען אויפֿריכטיג; אללײן מיין פֿאטער שטארב באלד נאך מיינער האָכצייט, אונד מיין גאטטע פֿעראונגליקטע אים ערשטען יאהרע מיינער עהע בייא איינער פֿערגניגונגסרייזע אם זימערינג פֿאָר מיינען אויגען.

(פֿאָרטזעטצונג פֿאָלגט.)

לודוויג טשערנאטאני פראגט: פאן צווייא קאיזערבעגעגנונגען וואר דיא רעדע, וועלכע שטאטטגעפינדען האבען, ער וואללע פאן איינער דריטטען רעדען, וועלכע ניכט שטאטטגעפינדען האט. נאמליך פאן דער צוזאממענקונפט דעס מאנארכען פראנץ יאזעף מיט צאר אלעקסאנדער. ער פראגע ניכט אב דיעזע צוזאממענקונפט ערפאלגען ווערדע, דענן ער ווייס דאס דיא פראוויזארישען לייטער דעס יעציגען מיניסטעריאומס פיר דיא צוקונפט קיין פערשפרעכען געבען קאננען. ער פראגע אבער בעציגליך דער פערגאנגענהייט, אב עס וואהר איזט דאס איינע זאלכע צוזאממענקונפט געפלאנט וואר, אונד ווען דיעס דער פאלל וואר, וועסהאלב זיא ניכט צו שטאנדע געקאממען.

דער סעקציאנסראטה קאללאי ערקלארט גאנץ ענטשיעדען, דאס פאן דער ערוואהנטען צוזאממענקונפט ניע אויך נור דיא רעדע וואר, וועדער פאן דער איינען נאך פאן דער אנדערן זייטע, דעסהאלב אבער איזט עס ניכט אויסגעשלאססען, דאס דיא ביידען מאנארכען זיך אירגענדווא אויך טרעפפען קאננען. אבער ביזהער איזט ניכטס געשעהען, וואס מיט איינער זאלכען צוזאממענקונפט אים צוזאממענהאנגע שטעהען ווירדע.

דעזידער סילאדי שטעללט דיא פראגע: אב אונזער פערהאלטניס צו דייטשלאנד דורך דיא צוזאממענקונפט אין דייטשלאנד ניכט אלטערירט וואורדע, אב דיא אלטע פריינדשאפט מיט דייטשלאנד ווייטער בעשטעהט.

אויף דיעזער פראגע אנטוואָרטעטע הערר קאללאי: אונזער פערהאלטניס צו דייטשלאנד וואר ביזהער איין זעהר אינטימעס אונד זייט דער לעטצטען צייט קאנן מאן זאגען איזט דיעזע אינטימיטאט נאך ערהאהט וואָרדען.

בעציגליך דעס אויסבויעס דער אייזענבאהן ביז סאלאניקי אנטוואָרטעט הערר פאן קאללאי דאס דיא פערבינדונג באלד הערגעשטעללט זיין ווירד, דער סולטאן וואר צוואר אנפאנגס דאגעגען וויל ער פירכטעטע, דאס וויר דאמיט איננערע בעזעטצונג ביז סאלאניקי אויסדעהנען וואללען, דא וויר אבער ענטשיעדענער אונד קלארער ווייזע ערקלארטען דאס אין זאלכער פלאן אונד איינע זאלכע אבזיכט ניע עקסיסטירט אונד דאס וויר נור אוים האנדעלס־ריקזיכטען דען אנשלוס וויינשען אונד פארדערן, ווילליגטע דער סולטאן איין.

מאקס פאלק ריכטעט פאלגענדע פראגע: איזט עס וואהר דאס זייטענס דער אויסווארטיגען מאכטע אן אונס דיא אויפפאָרדערונג געריכטעט וואורדע, דאס וויר פערפאלגונגען געגען דיא ניהיליסטען, זאציאלדעמאקראטען אונד אנדערע רעוואלוציאָנארע בעשטרעבונגען, בייטרעטען זאללען אונד דאך יא, האט מאן עטוואס געטהאן אהנע דען רייכסטאג צו בעפראגען?

בעציגליך דער ערסטען פראגע זאגטע הערר פ. קאללאי, דאס ער דיעזעלבע אהנע אנטווארט בעלאססען מיסס, בעציגליך דער צווייטען פראגע זאגטע ער, דאס, ווענן עטוואיגע פערפיגונגען געטראָפפען ווערדען זאללטען זא ווערדען דיעזעלבען דעם רייכסטאגע פארגעלעגט ווערדען, היעמיט וואר דיא זיטצונג געשלאססען, וועלכע אללע מיטגליעדער דער דעלעגאטיאן בעפריעדיגטע.

נאכטראגליך ערפאהרט דיא אנטווארט איבער דיא בעגעגנונג דעם קאניגס פאן איטאליען מיט קאיזער פראנץ יאזעף איינער שארפען קריטיק, דיא אנטווארט וועלכע דורך אללע צייטונגען דיא רונדע מאכטע, ווירד זא אויפגעפאסט אלס ווענן איטאליען אום דיא גונסט פאן אסטערדייך געבעטטעלט האטטע — דיעס איזט נאטירליך איינע בעליידיגונג פיר איטאליען! אונד ווירד דארט איינען וואהרען שטורם געגען דאס דארטיגע מיניסטעריום ערהעבען. אינדעססען האט בערייטס דער סעקציאנסראטה קאללאי איינע ערקלארונג אבגעגעבען, וואנאך ער גאנץ אנדערס אין דען דעלעגאציאנען געשפראכען האבען זאלל אלס עס דיא צייטונגען פערעפפענטליכט האבען. נאמליך זאללטע עס דארט הייסען: „דאס ערגעבניס דעס בעזוכעס איזט, דאס וויר וועדער אויף דער איינען נאך אויף דער אנדערן זייטע ביי דען צוקינפטיגען בעציהונגען עטוואס צו ווינשען, אדער צו בעפירכטען האבען.

* (אוים ה' דאראג) איינע בשורה לא טובה איזט עס לײדער דיא וויר איהנען צו מעלדען הרב הגאון החסיד הקצין המפורסם בדורינו מוה' שמואל פראנקל אבדק"ק דאראג (הנקרא בפי כל ר' שמואל קאמאדי) איזט בעוה"ר מאנטאג פ' וירא אין איין בעססערעס לעבען היימגעגאנגען. ווער דען טהייערן פערבליכענען קאננטע, וואר פאן דעססען איממענזעם צדקות אונד יש"ת לבו הטהור בעגייסטערט אלס גראסער קויפמאן ערוואָרב ער זיך איין רענאממע דורך זיינע רעעללע קולאנטע האנדלונגסווייזע דאס זאוואהל יהודים אלס אנדערע קאנפעססיאנען איהן פיר דען עהרליכסטען מענשען היעלטען, דאס ער אלס חכם וצדיק ניכט מינדער געליעבט אונד געשעטצט וואר, בעוויזט דיא אללגעמיינע טהיילנאהמע וועלכע פאן זעממטליכען קהלות קדושות צום אויסדרוק געבראכט ווארדע. טראטץ זיינער ארמוטה וואר זיין הויז איין בית פתוח לרוחה לעני' ודלים, זא בעליעף זיך דיא צאהל זיינער גאסטע בשבת קדש זעהר אפט אויף הונדערטע. דינסטאג יום ג' פאנד דיא לוי' אונטער גראסער צאהלרייכער טהיילנאהמע שטאטט.

בלע המות לנצח.

נייעסטעס אוים אללען לאנדערן.

* (איינע אודיענץ). דאס „וויענער עקסטראבלאטט" ערצעהלט: פארגעסטערן ווארדע דער פענזיאנירטע אמטסדיענער דער וויענער פאליציי־דירעקטיאן יאזעף ראהרינגער צו גראבע געטראגען. דער מאנן וואר דער וואהרע טיפוס דעס פארמערצליכען אמטסדיענערס גראב איבער אללע מאססען, דורסטיג איבער אללע מאססען אונד — געמיטהליך איבער אללע מאססען, ווענן ער דען אמטסראק אבלעגטע אונד דהייסען אין זיינער „היימאטה" אם שאטטענפעלד אם שטאממטיש זאס. ביי זיינער פענזיאנירונג, דיא פאר עטווא 10 יאהרען ערפאלגטע, ווארדע ער מיט דעם זילבערנען פערדיענסטקרייץ מיט דער קראנע דעקארירט. ער קאם דאמאלס: אים איינע אלטערסצולאגע אין דער האהע פאן 100 גילדען איין אונד נאהם דעסהאלב ביי דעם קאיזער איינע אודיענץ. דער קאיזער הארטע דען אלטען ראהרינגער רוהיג אן אונד זאגטע איהם, נאכדעם דער שטראממע דייטשמייסטער זיין געזוך פארגעטראגען, ער

פאלליעטאן.

פאלגען איינער פערפעהלטען ערציעהונג.

(19-טע פארטזעטצונג.)

„איך ווערדע מיך ניכט אן איינען יענער ראבבינער ווענדען, וועלכע דיא געזעטצע דעס יודענטהומס פעראכטען אדער זיא אומגעשטאלטען וואללען. דעססהאלב האבע איך מיך אן זיא, הערר ראבבינער, געווענדעט, אונד איהנען מיינע בישטע פארגעטראגען. איהרע ענטשיידונג מאכט מיך טיעף אונגליקליך. גיבט עס קיינען אויסוועג?"

„איך עמפפינדע דאס טיעפסטע מיטלייד מיט איהנען; אלליין, איך קאנן ניכט אנדערס ענטשיידען."

„בעדענקען זיא, הערר ראבבינער, וויא גראס מיינע ליעבע צום יודענטהומע אונד צו דער ערקארענען מיינעס הערצענס איסט, דאס איך זא גראסע אונד שווערע אפפער צו ברינגען בערייט בין. גיבט איהנען דאז יידישע רעליגיאנסגעזעטץ קיין מיטטעל אן דיא האנד, דורך דאז איך מיין לעבענסגליק עררינגען קאנן?"

דער ראבינער שוויעג. אויפמערקזאם בעטראכטעטע ער דיא עדלען געזיכטסציגע דעס איהם געגענאיבערזיטצענדען יונגען מאננעס.

„„מיין הערר"", שפראך ער נאך איינער פויזע, „„זיא זאגטען פארהין, איין גראף שטערנשום וויא איהר אהיים. זינד זיא איין זאהן זיינער שוועסטער?""

„איך ווייס ניכט, וויזא גראף שטערנשום מיין אהיים איזט. אין בעצוג אויף מיינע געבורט הערשט איין געהיימניס, דאס צו ליפטען איך ביזהער אנשטאנד גענאממען האבע."

„„איהרע געזיכטסציגע מאכען אין מיר דיא פערמוטהונג רעגע, דאס איהרע מוטטער איינע יידין וואר. אין דיעזעם פאללע זינד זיא יודע פאן געבורט, אונד עס שטעהט איהרעם איבערטריטטע ניכטס אים וועגע. איהרע ערסטע איפנאבע מיט עס דאהער זיין, דאז געהיימניס איהרער געבורט צו ענטשלייערן.""

פויל פעראבשיעדעטע זיך פאן דעם ראבבינער. ער קעהרטע אין זיינעם גאסטהאף צוריק אין דער אבזיכט, זאפארט נאך בערלין צו רייזען, אום אפפען מיט זיינעם אהיים צו שפרעכען. פויל האטטע פאן האמבורג אוים זיינעם אהיימע פאן דער פאן איהם בעאבזיכטיגטען רייזע נאך דער שטאדט אם רהיינע מיטטהיילונג געמאכט אונד דען גאסטהאף גענאננט, אין וועלכעם ער וואהנונג נעהמען וואללטע. יעטצט וואר איינע דעפעשע פיר איהן אבגעגעבען ווארדען. דיעזעלבע לויטעטע:

„רייזע זאפארט נאך פלארענץ. אים גאסטהאף צור שטאדט ראם ערווארטעט דיך דיא פירסטין פאן מאנטעוועטשיא, דערען נאמען ער נאך ניעמאלס האטטע נעננען געהארט? וואר דיא פערמוטהונג דעס ראבבינען איינע אירריגע, זאללטע עטווא דיא פירסטין זיינע מוטטער זיין?

* * *

פויל רייזטע טאג אונד נאכט, אונד אלס ער אין פלארענץ אנקאם אונד אין דעם גאסטהאפע צור שטאדט ראם נאך דער פירסטין פאן מאנטעוועטשיא פראגטע, ווארדע איהם איין בריעף איבערריכט, אין וועלכעם הערר פויל וויילאנד ערזוכט ווארדע, דיא פירסטין צו ערווארטען, דא דיעזעלבע דורך אונוואהלזיין פערהינדערט ווארדען, זיך צור בעשטיממטען פריסט איינצופינדען. פויל וואר נאך ניא אין איטאליען געוועזען, אונד ער בעניטצטע דיא אונפרייוויללינע מוסע, פלארענץ, דיא פערלע אללער שטאדטע, קעננען צו לערנען. האטטע זיך אללמעהליך אין דאז שטודיאום דער קונסטשאטצע פערטיעפט, אונד עס קאם איהם איבערראשענד, אלס איינעס מארגענס איין דיענער אין יענערליפרע ביי איהם איינטראט אונד איהם דיא נאכריכט איבערבראכטע דאס דיא פירסטין מאנטעוועטשיא אנגעקאממען זייא, דאס זיא דען טאג איבער אויסרוהען מיססע, דאס זיא אבער בערייט זייא, איהן אבענדס אום 7 אוהר צו עמפפאנגען.

אין גראסער אויפרעגונג האררטע פויל אים פארצימער דער פירסטין, נאכדעם ער דיעזער געמעלדעט ווארדען וואר. ענדליך ווארדע דיא טהירע געאפנעט, אונד ער בעפאנד זיך איינער דאמע געגענאיבער, דיא אם אנדערן ענדע דאס גראסע צימער זיינע אנקונפט ערווארטעטע.

„היינריך!" ריעף איהם איינע פאר שמערץ אויפרעגענדע שטיממע ענטגעגען.

„„זיא פערציהען, דורכלויכט"" ענטגעגנעטע פויל, „„איך הייסע פויל ווילאנד.""

דיא דאמע בעאכטעטע זיינען איינוואנד ניכט; זיא איילטע אויף איהן צו, ערגריף זיינע האנד אונד פיהרטע איהן אין דיא מיטטע דעס צימערס, זא דאס דאז ליכט דער לאמפע פאלל אויף זיין אנטליטץ פיעל.

„יא דוא ביזט עס", ריעף זיא, גאנץ דאס עבענבילד דיינעס פאטערס! מיין זאהן, מיין היינריך, אומארמע דיינע מוטטער!"

פויל ליעס דיא האנד דער דאמע לאז אונד טראט איינען שריטט צוריק.

„„דורכלויכט,"" זאגטע ער, „„זיא זיא . . . . מיינע מוטטער?""

„יא, מיין הערצענסזאהן, איך בין דיינע מוטטער, דיא זיך אלל דיא יאהרע הינדורך פערגעבליך נאך דיר געזעהנט האט. א לאס מיך ניכט לענגער ווארטען! קאמם אן מיין הערץ, מיין טהיירער זאהן!"

פויל שטאנד אונבעוועגליך. טויזענד געדאנקען שטירמטען אויף איהן איין, העססליכע, שרעקליכע פערמוטהונגען. אלל דאז וועה זיינער קינדעריאהרע ווארדע וויעדער לעבענדיג אונד צאג איהם קראמפפהאפט דאז הערץ צוזאממען. דיא פירסטין מאנטעוועטשיא זיינע מוטטער? אונד ווער, וואר זיין פאטער? דאס גראף פריעדריך אללען נאטליכען אונד מענשליכען געזעטצען נע-